



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 519/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej LEGAL CARTEL s.r.o., Na Hrebienu 5433/40, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B2-8C/13/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 16. septembra 2024 domáhala vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež navrhovala prikázať mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznať finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom doručeným okresnému súdu 7. marca 2023 domáha vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“). Predmetom vypořádania BSM sú nehnuteľnosti v katastrálnom území Nivy v hodnote 732 000 eur a pasíva v sume 103 919 eur. Písomná časť súdneho konania prebehla od 26. apríla 2023 do 2. júna 2023. Sťažovateľka sa podaním z 26. septembra 2023 domáhala zmeny žaloby, ktorej obsahom bolo, že sa stane výlučnou vlastníčkou nehnuteľností patriacich do BSM s tým, že prevezme záväzky zo zmluvy o úvere s povinnosťou vyplatenia vyrovnávacieho podielu žalovanému v sume 304 663,95 eur. Podľa tvrdení sťažovateľky do podania ústavnej sťažnosti nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté.

3. Argumentuje, že celková dĺžka konania v trvaní jedného roka a siedmich mesiacov je neprimeraná. Sťažovateľka namieta, že od písomnej fázy súdneho konania súd nenariadil termín

pojednávania, a tým je nečinný viac ako dvanásť mesiacov. Tvrdí, že k dĺžke konania neprispela a konanie nie je poznačené právnou ani faktickou zložitou.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

5. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľky nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia uplatneného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (IV. ÚS 172/2020).

6. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (porov. II. ÚS 359/2024).

7. Vzhľadom na uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľky. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že ku dňu jej doručenia ústavnému súdu trvá namietané konanie približne jeden rok a sedem mesiacov. Ústavný súd vzhľadom na sťažovateľkou predstreté argumenty uvádza, že postup mestského súdu v namietanom konaní nemožno hodnotiť ako optimálny. Sťažovateľka podala návrh na vyporiadanie BSM 7. marca 2023. Zo strany mestského súdu boli vykonané úkony do 26. septembra 2023. Od tohto dátumu je mestský súd v konaní nečinný (cca dvanásť mesiacov).

8. Túto nečinnosť mestského súdu možno považovať za prietahy v konaní, ktoré však, zohľadňujúc doterajšiu dĺžku samotného namietaného konania, nedosahujú takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení uplatneného základného práva sťažovateľky. Podľa názoru ústavného súdu celková dĺžka konania pred mestským súdom je stále v medziach ústavnej akceptovateľnosti. Hoci uvedená doba konania sa môže zdať neprimeraná, z hľadiska ústavných limitov v danom type

konania neprekračuje prípustnú dobu konania (porov. II. ÚS 359/2024). Ústavný súd vyhodnocoval, že predmet sporu nepatrí do prednostnej agendy vecí súdu, ktoré by si vyžadovali zo strany mestského súdu osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

9. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré uplatnil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia uplatneného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 348/2019).

10. Podľa názoru ústavného súdu je preto v okolnostiach prejednávanej veci potrebné rezultovať, že nejde o nečinnosť mestského súdu, ktorá by mala povahu ústavne relevantných zbytočných prietahov (I. ÚS 194/2023, I. ÚS 413/2023, II. ÚS 309/2024). Aj v zmysle rozhodovacej praxe a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva dĺžka súdneho konania v civilných veciach na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66). Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

11. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť mestského súdu bude pokračovať, sťažovateľka sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu